

Prof. asoc. dr. Osman Gashi,
Mitologjia dhe letërsia (Syllabus)

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë
Titulli i lëndës:	Mitologjia dhe letërsia
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	IV (Semestri VIII)
Numri i orëve në javë:	2 + 1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. asoc. Dr. Osman Gashi
Detajet kontaktuese:	Email: osman.gashi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p><i>Kursi “Mitologjia dhe Letërsia” do të merret me dy çështje themelore: me mitin si fenomen të pandashëm të të gjitha shoqërive dhe të të gjitha kulturave si dhe me letërsinë, me natyrën dhe me funksionin e saj. Do të trajtojë në mënyrë të veçantë historinë, filozofinë e prejardhjen e mitit si dhe natyrën e ligjësitë e brendshme të tij.</i></p> <p><i>Duke qenë se miti është I pandashëm nga format narrative, nga zhanret e llojet letrare, do të flitet edhe për funksionalizimin e transformimin e tij në domenin e letërsisë. Do të kihet parasysh arketipet, simbolet, format e ndryshme narrative, të cilat studiuesit I quajnë mitopoetike apo madje edhe letërsi neomitike.</i></p> <p><i>Do të bëhet një përvijim historik I letërsisë shqipe si dhe I asaj botërore, ku miti është në esencën e saj dhe e pasuron esencialisht atë.</i></p>
Qëllimet e lëndës:	<p><i>Qëllimi themelor i lëndës është që të njohë studentët me konceptet dhe postulatet themelore të disiplinës së Mitologjisë si dhe me interrelacionin e saj me letërsinë. Duke qenë se kjo fushë është interdisiplinare, po kështu, studentët do të fitojnë njohuri të gjerë mbi shumë fusha tjera të dijes dhe raportet e tyre me artin letrar si: Filozofia, Psikologjia, Sociologjia, Piktura... Gjithashtu do të bëhet përpjekje që studentët individualisht apo në grupe të hulumtojnë vetë dukuri, vepra e autorë të letërsisë shqipe e botërore në kontekstin e relacioneve me mitin..</i></p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p><i>Gjatë zhvillimit të ligjëratave, ushtrimeve e konsultimeve si dhe në përfundim të kursit studentët do të kenë mundësinë:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Të fitojnë informacione dhe të demonstrojnë njohuri për mitologjinë klasike;</i> <i>Të tregojnë aftësi për lexime kritike si dhe për shkrime kritike – analitike e krahasimtare;</i>

	<i>c. Të përdorin me saktësi literaturën shkencore teoriko – letrare e historiko – letrare</i>
Metodologjia e mësimdhënies:	<i>Ligjërata, ushtrime kollokuiume, teste, punë në grupe, shkrime esesh</i>
Metodat e vlerësimit:	<i>Vlerësimi i parë: 25 % / Vlerësimi i dytë 25 % Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 15 % Vijimi i rregullt 5 % Provimi final 30%</i>
Literatura	
Literatura bazë:	<i>Todi Dhama: Fjalori I mitologjisë; Vojçeh Zamarovski: Heronjtë e miteve antike; Letërsi botërore II, Prishtinë, 1984; Osman Gashi: Kufijtë e letërsisë, prishtinë, 2008; Osman Gashi: Letërsia dhe miti, Prishtinë, 2014</i>
Literatura shtesë:	<i>Epi I Gilgameshit, Homeri: Iliada dhe Odiseja; Hesiodi: Punët dh editët, Teogonia; Eskili: Prometheu i lidhur, Sofokliu, Mbreti Edip, Euripidi: Medeja, Aristofani: Bretkosat; Virgjeli: Eneida; Dante Aligieri: Ferri; J. W. Gëte: Fausti, P. B. Shelli: Prometheu I çliruar; ...</i>
Plani i dizajnuar i mësim:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	<i>Mitet dhe mitologjia – konceptet themelore dhe objekti i studimit</i>
<i>Java e dytë:</i>	<i>Mitogonia – krijimi i miteve</i>
<i>Java e tretë:</i>	<i>Historia dhe miti</i>
<i>Java e katërt:</i>	<i>Mitologjia klasike (mitologjia e lashtë greke)</i>
<i>Java e pestë:</i>	<i>Mitologjia klasike (mitet romake dhe mitet e popujve tjerë)</i>
<i>Java e gjashtë:</i>	<i>Relacioni I mitit me format tejra narrative (fabula, gojëdhana, legjenda, përralla, saga, rrëfimet etiologjike)</i>
<i>Java e shtatë:</i>	<i>Llojet e interpretimeve mbi mitologjinë (alegorike, romantike, comparative, foklorike, strukturaliste, formaliste)</i>
<i>Java e tetë:</i>	<i>Miti dhe fushat tjera të dijes (psikologjia, religjioni, filozofia, arti)</i>
<i>Java e nëntë:</i>	<i>Tradita gojore dhe letërsia e shkruar</i>
<i>Java e dhjetë:</i>	<i>Llojet e miteve (mitet mbi origjinën, mitet eshatologjike dhe destruksioniste, mitet mesianike dhe milenarike)</i>
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	<i>Llojet e miteve II (mitet mbi heronjtë kulturorë, mitet soteriologjike, mitet për kohën dhe eternitetin)</i>
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	<i>Llojet e miteve III (mitet mbi providencën dhe destinimin, mitet mbi Rilindjen dhe Ripërtërirjen, mitet e kujtesës e të harreses)</i>
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	<i>Mitet në shoqëritë moderne (sekularizimi dhe demitologjizimi)</i>
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	<i>Miti në letërsi – transformime dhe risemantizime</i>
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	<i>Miti dhe e ardhmja</i>